

บทคัดย่อ

บทคัดย่อวิทยานิพนธ์ เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของความ
สมบูรณ์แห่งปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ

ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีอิทธิพลต่อการลดค่าเงินบาท ระหว่างปี พ.ศ. 2531-2540

โดย

นางพวงเพชร มลารักษ์

สิงหาคม 2543

ประธานกรรมการที่ปรึกษา: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชูศักดิ์ จันทรศิริ

ภาควิชา/คณะ: ภาควิชาบริหารธุรกิจและการตลาดการเกษตร คณะธุรกิจการเกษตร

วัตถุประสงค์ที่สำคัญในการศึกษาวิจัยเรื่องนี้เพื่อศึกษาถึงปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มี
อิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงค่าเงินบาทในระหว่างปี พ.ศ. 2531-2540 และศึกษาแนวคิดทฤษฎี
ในการหาระดับอัตราแลกเปลี่ยนที่เหมาะสมของไทย โดยการคำนวณในรูปอัตราแลกเปลี่ยนเฉลี่ย
และการหาดัชนีค่าเงินบาทจากทฤษฎีอำนาจซื้อเสมอภาค

การวิจัยครั้งนี้ใช้ข้อมูลทุติยภูมิเป็นข้อมูลรายเดือนจากสถิติข้อมูลเศรษฐกิจ
การเงินของสำนักงานเศรษฐกิจและการคลัง กระทรวงการคลัง และจากเอกสารของธนาคาร
แห่งประเทศไทย

ผลการวิจัยได้ให้คำตอบในเรื่องการศึกษาปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีอิทธิพลต่อ
การลดค่าเงินบาทพบว่าที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 หรือที่ความเชื่อมั่น 99% อัตราแลกเปลี่ยนทันที
(spot rate) มีความสัมพันธ์กับการเปลี่ยนแปลงค่าเงินบาทสูง ได้ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ
เท่ากับ 1 ($R^2 = 1$) เป็นไปตามทฤษฎีอัตราแลกเปลี่ยนเสมอภาคผู้วิจัยจึงได้พิจารณาตัด
อัตราแลกเปลี่ยนทันทีออกไปแล้วพิจารณาเฉพาะตัวแปรอิสระที่เหลือพบว่าที่ระดับนัยสำคัญ 0.01
หรือที่ความเชื่อมั่น 99% ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีอิทธิพลต่อการลดค่าเงินบาทได้แก่
ดุลการชำระเงินและอัตราดอกเบี้ยภายในประเทศ ได้ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจเท่ากับ 0.419
($R^2 = 0.419$) ซึ่งมีความหมายว่า ดุลการชำระเงินและอัตราดอกเบี้ยภายในประเทศสามารถ
พยากรณ์การเปลี่ยนแปลงค่าเงินบาทได้ถูกต้อง 41.9 %

จากการคำนวณอัตราแลกเปลี่ยนเฉลี่ยซึ่งถ่วงน้ำหนักด้วยมูลค่าการนำเข้าและมูลค่าการส่งออกในรูปของค่าเงินบาทต่อ 1 หน่วยสกุลเงินตราต่างประเทศคู่ค้าที่มีมูลค่าการค้ารวมกันในปี พ.ศ. 2541 สูงสุด 10 ประเทศแรก โดยศึกษาข้อมูลรายเดือนตั้งแต่เดือนมกราคม - ธันวาคม 2541 โดยใช้ปี พ.ศ. 2529 เป็นปีฐาน ปรากฏว่าแนวโน้มของดัชนีค่าเงินบาททั้งสองที่ถ่วงน้ำหนักด้วยมูลค่าการนำเข้าและมูลค่าการส่งออกจะเป็นไปในทิศทางเดียวกันตลอด โดยดัชนีค่าเงินบาทมีแนวโน้มลดลงตั้งแต่ต้นปีและมีค่าดัชนีเข้าใกล้ 100 ในปลายปี ทำให้ค่าเงินบาทมีค่าเพิ่มขึ้นและการหาดัชนีค่าเงินบาทจากทฤษฎีอำนาจซื้อเสมอภาคซึ่งหาโดยดัชนีราคาผู้บริโภค โดยเปรียบเทียบค่าเงินบาทต่อ 1 ดอลลาร์สหรัฐ ในการทดสอบทฤษฎีนี้เพื่อนำมาใช้ในทางปฏิบัติยากมาก เพราะแต่ละประเทศใช้กลุ่มสินค้าที่ต่างกันในการคำนวณ ดัชนีราคาต่างกัน

ผลการวิจัยค่าเงินบาทที่วัดโดยดัชนีราคาผู้บริโภคโดยใช้ปี 2538 เป็นปีฐาน เนื่องจากเป็นปีที่ค่าเงินบาทอยู่ในระดับที่เหมาะสมพบว่ามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจาก 100 นับจากปี 2538 เป็นต้นมาและดัชนีราคาผู้บริโภคมีผลต่อค่าเงินบาทช่วงปล่อยค่าเงินลอยตัว หลังจากปล่อยค่าเงินลอยตัว ค่าเงินบาทได้อ่อนลงอย่างมาก (overshoot) ตามดัชนีราคาผู้บริโภคที่ทะยานขึ้นอย่างรวดเร็วเนื่องจากอยู่ในช่วงเริ่มลอยตัว

ABSTRACT

Abstract of thesis submitted to the Graduate School of Maejo University in partial fulfillment of the requirements for the degree of Master of Business Administration in Business Administration

ECONOMIC FACTORS INFLUENCING DEPRECIATION OF THAI BAHT

BETWEEN 1988-1997

BY

POUNGPET MALARAK

AUGUST 2000

Chairman: Assistant Professor Choosak Jantanasiri

Department/Faculty: Department of Agricultural Business Administration and Marketing
Faculty of Agricultural Business

The objectives of this research were to investigate economic factors influencing depreciation of Thai Baht during 1988-1997 and to find out a theoretical guideline to obtain an optimal exchange rate by using the calculation of Effective Exchange Rate and the theory of Purchasing Power Parity was used to find out consumer price index. The secondary data used in this research were monthly financial-economic statistics of the Financial-Economic Office, the Ministry of Finance, as well as documents of the Bank of Thailand

The results revealed that the factors most influencing depreciation of Thai Baht at the significance level of 0.01 or at the 99% confidence interval was spot rate, which was correlated with the depreciation and which had the coefficient of determination 1 ($R^2 = 1$); this was in accordance with the Exchange Rate Parity Theory. Thus, the spot rate was excluded and the study was limited to the other variables. At the significance level of 0.01 or at the 99% confidence interval, balance of payments

and interbank rate were found to be the factors most influencing the depreciation of Thai Baht. The coefficient of determination was 0.419 ($R^2 = 0.419$); this means that balance of payments and interbank rate could correctly forecast 41.9% of depreciation.

From the calculation of Effective Exchange Rate which was weighted by import and total trade in Nominal Exchange Rate (defined in value of Baht /1 unit of foreign exchange current rate) and the consideration of the top ten important countries, total trade volume in the year 1988 by using monthly data of 1988 based on 1986 base year price-index, it was found that the trend of the index of Thai Baht weighted by import and total trade was in the same direction. The index of Thai Baht was likely to decrease since the beginning of the year and would reach 100 around the end of the year.

Theory of Purchasing Power Parity weighted by related price index in terms of value of Thai Baht /1 \$ US was found to be very difficult to put into practice due to differences in varieties of goods in different countries.

There was also a possibility of looking at the graphic trend of Thai consumer price index of 1995 base year since the Thai Baht value was optimal in 1995. The increasing trend of value started in late 1995. The depreciation of Thai Baht overshot after the managed-float system and the consumer price index emerged rapidly thereafter.